

VARIA

– KONFERENCIABESZÁMOLÓ –

AZ ÖNKORMÁNYZATI RENDSZER SZEREPVÁLLALÁSA
A KÁBITÓSZER-ELLENES KÜZDELEMBEN: POLITIKA,
PARTNERSÉG, PREVENCIÓ

A Magyar Rendészettudományi Társaság Településbiztonsági Tagozata (MRTT TBT) a Nemzeti Községi Egység Rendszerétudományi Karának (NKE RTK) Magánbiztonsági és Önkormányzati Rendészeti Tanszékével közösen tartotta meg 2025. november 6-án *Az önkormányzati rendszer szerepvállalása a kábítószer-ellenes küzdelemben: politika, partnerség, prevenció* című egész napos, nagyszabású rendezvényét. A nap első felében a témával foglalkozó elméleti és gyakorlati szakemberek részvételével szekcióülésekre került sor, majd délután a plenáris rész keretében szakmai előadásokat hallgathattak meg az érdeklődők. A szekcióülések témái az alábbiak voltak:

1. Helyi közpolitikák és drogprevenció eszközök az önkormányzati gyakorlatban (moderátor: Veres Zoltán, MRTT TBT titkár)
2. Partnerség és koordináció – a rendőrség és az önkormányzatok szerepe a drog-megelőzésben (moderátor: Bacsárdi József, MRTT TBT elnök).

A rendezvényt számos rangos személyiség is megtisztelte: köszöntőt mondott többek között Janza Frigyes vezérőrnagy, címzetes egyetemi tanár; a kábítószer helyzet aktuális helyzetéről és veszélyeiről pedig Horváth László, a kábítószer-kereskedelem felszámolásáért felelős kormánybiztos tartott előadást.

Az első előadó, Ferenczy Dániel *A modern közösségi rendészet szerepe a kábítószer-ellenes fellépésben – Gyöngyös város példája* című referátumában kiemelte, hogy a kábítószer-probléma hazai és nemzetközi szinten is egyre jelentősebb társadalmi, egészségügyi és rendészeti kihívást jelent. A klasszikus szerek mellett megjelentek az új pszichoaktív anyagok, amelyek olcsóságuk miatt széles körben elterjedtek. A helyi közösségek számára ez a jelenség a biztonságérzet romlásával és a közösségi normák sérülésével jár. A közösségi rendészet – lakossági közelsége, megelőző szemlélete és operatív jelenléte miatt – kiemelt szereplője a probléma kezelésének. Az önkormányzatok sok esetben elsőként találkoznak a jelenséggel lakossági panaszok, közösségi médiás bejelentések és helyi feszültségek formájában. Bár

a kábítószer-ellenes fellépés meghatározó állami feladat, az önkormányzati törvény¹ és a kapcsolódó jogszabályok teret adnak a helyi rendészeti, szociális és közbiztonsági beavatkozásoknak. Gyakori válaszok az együttműködések erősítése, a rendőrség támogatása, valamint helyi rendészeti szervezetek fejlesztése. A kormányzati „Delta program” és a jogszabályi szigorítások országos szinten is alátámasztják a probléma súlyát. Gyöngyösön az elmúlt években olyan közösségi rendészeti modell alakult ki, amely a reagáló, megelőző és technológiai elemeket egységes rendszerbe foglalja. A város 24 órás jelenléttel működő városrendészete, a HR-fókuszú szervezetfejlesztés és az angol-szász *community policing* elemei jól illeszthetők a helyi sajátosságokhoz. A lakossági kapcsolattartás, a kommunikáció és az empatikus fellépés hangsúlyos szerepet kap.

Az alkalmazott rendészeti eszközök és gyakorlati megoldások eszköztára széleskörű:

- Reagáló szolgálat kialakítása: a folyamatos, 0–24 órás jelenlét és a „járószám” eszközének bevezetése jelentősen növelte a bejelentések számát. A tavalyi évben 160-nal több lakossági bejelentés érkezett, melyek 80%-a éjszaka történt – döntően gyanús személyekkel kapcsolatosan, akikhez közvetetten kábítószerrel kapcsolatos cselekmények is kapcsolódtak, pl. tulajdon elleni szabálysértések elkövetése a „dízájnerdrog” finanszírozására.
- Megelőző szolgálat: a gyalogos és személyes jelenlét erősítette a biztonságérzetet. Kutatások szerint a gyöngyösi „Szomszédom a felügyelő” program bevezetése óta a lakosság 70%-a biztonságosabbnak érzi a települést. A lakosoktól számos, bűnügyileg hasznosítható információ érkezett a körzeti rendészekhez, amelyeket rendre továbbítottak a rendőrség irányába.
- Térfigyelő szolgálat: Gyöngyös 182 kamerából álló rendszerrel rendelkezik, amely rengeteg információ megszerzésére alkalmas és a rendőrséggel szoros munkakapcsolatban működik. A térfigyelők egyértelmű felvételei több esetben segítették a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények bizonyítását.
- Dróntechnológia alkalmazása: a drónok alkalmazása preventív célú, előre bejelentett ellenőrzésekkel valósul meg, betartva a Kftv.² és a légügyi szabályok előírásait. Az alkalmazott dróneszközünk nagy hatótávja, hosszú repülési ideje és cserélhető szenzorai miatt különösen alkalmas külterületi és nehezen megközelíthető helyszínek megfigyelésére. A drónnal készített felvételek közvetett bizonyítékként szolgálhatnak.
- Partnerség és közösségi média: a napi szintű rendőrségi kooperáció, a polgárőrök bevonása és a zárt kommunikációs csatornák erősítik a komplementer rendszert elvét. A közel 5000 követőt elérő közösségi média jelenlétünk bizonyítottan növeli a lakosság biztonságérzetét: közelmúltbeli kutatásunk alapján tízből kilenc állampolgár szerint fontos a folyamatos visszajelzés a városrendészet munkájáról.

¹ Ld. különösen: 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól, 13. § (1) bekezdés 17. pont.

² 1999. évi LXIII. törvény a közterület-felügyeletről.

A városban 2020 novembere és 2025 októbere között 28 kábítószerrel kapcsolatos intézkedés történt, összesen 40 érintettel. Az utóbbi egy évben a fellépések sűrűsége megduplázódott, ami célzottabb rendészeti jelenlétet jelez. A beavatkozások jelentős része visszatérő, magas kockázatú helyszíneken valósult meg (pl. Kitérőgyár megálló). A legtöbb eset egyéni fogyasztói magatartáshoz, kábítószergyanús anyag birtoklása témaköréhez kapcsolódik. A *településbiztonsági rendszer további fejlesztését hátráltatja* az egységes érdekképviselő és a normatív finanszírozás hiánya, az eltérő joggyakorlatok és a középfokú rendészeti képzés hiányosságai. *Fejlesztési lehetőségek* között szerepel az intézményi társulások megjelenése, a kényszerítőeszközök bővítése, valamint a belterületi drónozás jogi hátterének rendezése.

A gyöngyösi modell azt bizonyítja, hogy a közösségi rendészet hatékony és adaptálható eszköz a kábítószer-ellenes fellépésben. A reagáló és megelőző jelenlét, a modern technológiai háttér és a társszervek közötti partnerség együttesen képes olyan lokális megoldásokat teremteni, amelyek más települések számára is példaértékűek lehetnek.

Budavári Árpád *Közbiztonság magánérdekből? A fesztiválbiztosítás hibrid modellje – állami és magánszereplők partnersége az O.Z.O.R.A fesztiválon* című előadásának célja a *fesztiválbiztonság és a komplementer (plural) rendészet* kapcsolatának feltárása volt az O.Z.O.R.A Fesztivál példáján keresztül. A tanulmány a rendezvény biztonsági modelljét vizsgálja, különös tekintettel arra, miként valósul meg az állami, önkormányzati, civil és magánbiztonsági szereplők együttműködése a kábítószerkapcsolatú incidensek, tömeges jelenetek és egészségügyi kockázatok kezelésében. A kutatás fő kérdése, hogy a *plural policing* modell mennyiben képes a közösségi részvétel és a rendészeti racionalitás közötti egyensúly fenntartására egy nemzetközivé vált, liminoid kulturális térben. A vizsgálat több módszert integrál: dokumentumelemzést (hatósági engedélyek, szakhatósági végzések, biztonsági tervek), kvalitatív interjúkat (fesztiválszervezők, biztonsági vezetők, rendőri vezetők), valamint statisztikai és incidens-idővonal-alapú adatfeldolgozást a 2012–2024 közötti időszakra. A módszertani keretet a 3×3P-modell adja, amely a *Public–Private–People* és *Prevention–Protection–Partnership* tengelyek metszéspontján értelmezi a fesztiválbiztonságot. Ez a hármas logika teszi lehetővé a rendészeti, önkormányzati és civil együttműködések (*Public-Private Partnership*) dinamikus vizsgálatát.

Az előadás alapjául szolgáló kutatás feltárta, hogy az Ozora-modell sikeressége a formális kontrollmechanizmusok és az *önkéntes részvételre, közösségi tudatosságra és harm-reduction szemléletre* épülő együttműködési kultúra hibrid modelljében rejlik. Az állami és magánszereplők közötti kommunikációs struktúra rugalmas, a rendőrség és a biztonsági szolgálatok tevékenysége a prevenciót helyezi előtérbe. A jelenlegi jogszabályi alapok kellő lehetőséget teremtenek arra, hogy a szakhatósági állásfoglalásban az egyes hatóságok meghatározzák a biztonságos megrendezés alapfeltételeit, amely egyúttal támasztékul szolgálhat a szervezőtől elvárható gondosság megítélése során is. Mindemellett nem megoldott a vendéglétszám kontrollja, amely a fesztivál kockázati szintjének objektív mérését nehezíti.

A megállapítottak hozzájárulnak a magyar rendészettudomány és biztonságpolitika azon irányzatához, amely a *komplementer rendészet* elméletét az ipari, turisztikai és kulturális terekben is alkalmazhatónak tekinti. Az O.Z.O.R.A-eset kutatás-módszertani és szakpolitikai szempontból is újszerű, mivel a 3×3P-keret alkalmas a bizton-

ság, közösség és kultúra hármass viszonyának elemzésére. Az eredmények a jövőbeni szabályozás és rendezvénybiztonsági gyakorlat fejlesztéséhez szolgálhatnak empirikus alapul.

Bacsárdi József *Önkormányzati rendészeti szervek és a helyi rendészet más szereplői közötti együttműködés fejlesztési lehetőségei* címmel tartott előadásában megvilágította a konferencia kulcsfogalmainak (politika, partnerség, prevenció) jelentéstartalmát és e három fogalomnak a kapcsolódását az önkormányzatok szerepvállalásához a kábítószerellenes küzdelem területén. Politika, mert nyilvánvaló, hogy az állami, önkormányzati működés szakpolitikák mentén valósul meg. Partnerség, mert partnerek nélkül a kidolgozott szakpolitikák végrehajtása nyilvánvalóan nem lehetséges. Prevenció, mert a drog elleni küzdelem egyik sarokpontja a megelőzés, amelyben a partnerek a szakpolitikák végrehajtása mentén együtt tudnak dolgozni.

Hagyományosan négy szereplőt szoktak felsorolni a helyi közbiztonság megteremtésével kapcsolatosan (rendőrség, önkormányzat, magánbiztonsági szolgáltatók és a polgárőrség), azonban a téma szempontjából releváns ötödik – egyebek, más szereplővel került kiegészítésre a hagyományos felsorolás. Ennek oka az, hogy a drogprevenció során kulcsszereplők az olyan egyéb szervezetek, mint iskolák (állami, nemzeti önkormányzati, egyházi fenntartásban), az óvodák, az önkormányzati vagy más fenntartásban álló gyermekvédelmi intézmények.

A drogprevenció területén a rendészeti együttműködés főképpen a közös járőrszolgálatok ellátására, a tematikus ellenőrzésekre (iskolakörnyéki jelenlét, szórakozóhelyek stb.), az önkormányzati–rendőrségi adatcserére és a közös fórumok fenntartására terjed ki.

Bőven vannak azonban az *együttműködést akadályozó tényezők* is. Az együttműködés akadályai az önkormányzati oldalról az önkormányzat rendészeti feladatellátásával kapcsolatos problématerkép elemzésével jól megfigyelhetők. A felvázolt problémahalmazból az önkormányzati vezetők felkészültségének és a törvényességi felügyeletnek a hiánya emelhető ki, amelyek alapvető gátjai a hatékony önkormányzati rendészeti feladatellátásnak, így a kábítószer elleni küzdelemnek is.

Az együttműködést gátló tényezők ellenére három szintet határozhatunk meg a drogprevenciós együttműködés területén: intézményi, módszertani és technológiai szint. Az *intézményi szinten* érdemes újra gondolni az együttműködési megállapodásokat, amelyek túlnyomó részt nincsenek aktualizálva, nem foglalkoznak a felek a megállapodással, illetve a végrehajtásával. Érdemes közös prevenciós programokat tartani és kompetens kapcsolattartó személyt kijelölni. *Módszertani szinten* szükséges lenne közös képzéseket tartani, workshopokat szervezni, jó gyakorlatokat cserélni, illetve az önkormányzatnak és a rendőrségnek közös kockázatelemzéseket végezni. A *technológiai szinten* hatékonyabbá kell tenni az adatmegosztást, fejleszteni kell a kamerafelvételek elemzési képességeit, illetve adatalapú döntéshozatal irányában szükséges az erőforrásokat koncentrálni.

Összességében megállapítható, hogy a kábítószerellenes küzdelem kulcsa: partnerség helyi szinten, hiszen a jövő helyi biztonságát a partnerségek formálják.

Hermann Gábor *Önkormányzati rendészetek közreműködése a közterületi kábítószer probléma kezelésében* címmel tartott előadást. Az előadó több, mint húsz év önkormányzati rendészeti területen szerzett szakmai és vezetői tapasztalatával az or-

szág számos településén működött közre a helyi rendészeti szervezetek (elsősorban közterület-felügyeletek, mezei őrszolgálatok és ezek úgynevezett „integrált rendészeti modell”³ szerint működő formációinak) létrehozásában. A szerző aktívan kutatja a települések önkormányzati kompetenciakörben alkalmazható beavatkozási lehetőségeit, a településbiztonság megteremtésében való közreműködésük formáit, kiemelten kezelve a legaktuálisabb problémákra adható adekvát válaszok módjait. A közterületi kábítószer-fogyasztás, illetve -kereskedelem nem azonos mértékű probléma ma még Magyarországon, de éppúgy előfordul a kistelepüléseken, mint a nagyvárosokban, ezért az önkormányzatok problémakezelésben való közreműködését általánosságban és nem valamilyen specifikus (például regionális, gazdasági, etnikai stb.) megközelítésben szükséges vizsgálni.

Az előadás első részében ezért a hatályos jogszabályi környezet vizsgálatának bemutatására került sor, amely megfelelő alátámasztást biztosított ahhoz, hogy tézisként legyen kezelhető: az önkormányzatoknak van feladata és felelőssége a közterületi kábítószer probléma kezelésében. Ezt követően azoknak az eszközöknek a számbavételére és bemutatására került sor, amelyek biztosíthatják, hogy hatékonyan működhessenek közre a települések a közbiztonságot súlyosan, negatívan befolyásoló, vizsgált probléma megelőzésében, illetve megakadályozásában. Az előadás során megismerhette a hallgatóság, hogy aktuálisan milyen erőforrás-tartalékokkal rendelkezik az önkormányzati szegmens, amelyekkel az állami rendvédelem és a kormányzat még kiaknázzható tartalékként operálhat. Magyarországon jelenleg 491 településen (az önkormányzatok 15%-ában) működik önkormányzati rendészeti szervezet, amelyek közül 352 településen mezei őrszolgálat, 89 településen közterület-felügyelet és további 48 településen mezei őrszolgálat és közterület-felügyelet – jellemzően „integrált rendészeti modell” szerint – működik⁴. A rendészeti feladatokat ellátó személyek összlétszáma mintegy 2850 fő,⁵ amelyek közül 1957 fő közterület-felügyelő. Tekintettel arra, hogy a rendészeti feladatokat ellátó közterület-felügyelők hivatalos személynek minősülnek, akik egyenruhában, kényszerítő eszközök legitim alkalmazásának törvényben biztosított lehetőségével közhatalmi tevékenységet végeznek (többek közt a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt is jogosultak előállítani), kiemelten fontos szereplői lehetnek a proaktív, szituatív bűnmegelőzési feladatok ellátásának.

Az előadás második felében a szerző három klaszterbe csoportosítva (ezek: „puha intézkedések”, „mérésékelt beavatkozások”, valamint „erőteljes fellépés lehetősége”) bemutatta azokat az módszereket, amelyek kivétel nélkül a kábítószer elleni *fellépés önkormányzati eszköztárába* tartoznak. Ezek közül érdemes kiemelni a rendészeti szervezetek jelzőrendszeri aktivizálását, elsősorban a gyermek és ifjúságvédelem terén, az együttműködési rendszer és a lakosság bevonásának fontosságát, a települések stratégiai szintű koncepcióalkotásának szükségességét, a köztisztasági közszolgáltatások kooperativitásának erősítését, az üresen álló önkormányzati ingatlanvagyon foko-

³ Páty Község Önkormányzata által, a BM és a TÖOSZ által, 2021. évben kiírt „Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok” pályázatának, közbiztonsági és bűnmegelőzési szekciójában első helyezést elért modellje.

⁴ Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és az Országos Rendőr-főkapitányság adatszolgáltatása.

⁵ ORFK adatszolgáltatása: „egyes rendészeti feladatokat ellátók létszámadatai, 2025. I. félév.”

zott védelmét, vagy éppen a biztonsági technológiák hatékony alkalmazásának kiemelt szerepét. Végezetül az előadó a *jövőbe tekintve* kihangsúlyozta, hogy az önkormányzati rendszetek akkor vonhatóak be eredményesen a közterületi kábítószerbűnözés elleni „harcba”, ha a jogalkotó megerősíti az önvédelmi képességeiket, hiszen a tizenhárom évvel korábban törvényben biztosított önvédelmi eszközök mára nem biztosítanak megfelelő védelmet az aktuális kihívásként kezelendő szerhasználókkal vagy éppen a kábítószer-kereskedelemmel foglalkozó, „kökemény bűnözőkkel” szemben. Ezért a szerző lehetséges megoldásként – az élet kioltására nem alkalmas, de a kábítószer hatása alatt álló, az intézkedésnek ellenszegülő, vagy a közterület-felügyelővel szemben támadólag fellépő személy ártalmatlanítására azonban kiválóan alkalmas – elektromos sokkoló eszköz rendszeresítéséhez szükséges törvénymódosítás fontosságára hívta fel a figyelmet, továbbá elképzelhetőnek tartotta, hogy az új rendszetek létrehozásához szükséges szakmai kompetencia biztosításában a vármegyei önkormányzatok nyújtsanak segítséget, illetve az aktuálisan elérhető források, mint például a Versenyképes Járások Program nyújtotta lehetőségek településbiztonsági célokra történő felhasználásának és kiaknázásának szükségességére is felhívta a figyelmet.

Christián László videókapcsolaton keresztül megtartott, *A rendészet aktuális kihívásai az USA-ban. A kábítószer probléma* című előadásában érdekes utazásra invitálta hallgatóságát. A szerző a 2024-2025. tanévben Fulbright Visiting Scholarként a Metropolitan State University (MSU), Büntető Igazságszolgáltatási Tanszékén kutatót, oktatót. Az MSU Denver kérésére és az NKE támogatásával elfogadta az MSU újabb egy éves szerződését, hogy a 2025-2026. tanévben tovább oktasson, valamint segítsen megerősíteni és kiteljesíteni a két egyetem együttműködését, elindítani az oktatói és hallgatócseréket. Ezen időszak alatt gyakorló egyetemi professzorként, egyetemi vezetőként és rendőrként rendkívül sokrétű tapasztalatokat szerzett, amelyet előadásban megosztott a konferencia résztvevőivel. Az előadó elsőként a komplementer rendészeti megközelítés amerikai megvalósíthatóságáról, az egyes rendészeti szereplők gondolkodásáról, a rendészet aktuális működéséről, a legfontosabb kihívásokról szólt. Kiemelte, hogy a *társadalom rendőrségbe vetett bizalma* az elmúlt 10 évben drámaian leromlott. Ennek helyreállítása hatalmas munka, hiszen az amerikai rendőri munka alapját képező közösségi rendészet éppen a bizalomra és a közösségekkel való szoros együttműködésre épít. A világ más részeihez hasonlóan itt is kiemelt probléma a rendőri toborzás, megtartás. A megengedő fegyverszabályozás okán rengeteg problémája van a rendőrségnek az illegális fegyverbirtoklással, a fegyveres bűncselekményekkel és az ún. „*Mass shooting*”-gal, amely szorosan kapcsolódik a „*Gang-bűnözéshez*” és a szervezett bűnözéshez egyaránt. Az elmúlt években a *mentális betegségekkel küzdők rendészeti kezelése* egyre jelentősebb kihívást jelent az Egyesült Államok rendőrségeinek. A közösségi és egyéb média befolyásoló hatása pedig gyakran negatívan hat a rendőrségek megítélésére és a kisebbségi közösségekkel ápoltt törékeny viszonyra.

Az egyik legnagyobb közegészségügyi és közbiztonsági probléma még mindig a kábítószer az Egyesült Államokban. Az aktuális halálos veszedelem neve: fentanil. A drogtérképben megkerülhetetlen a 2010-es évek marihuana-legalizációs folyamatáról beszélni, ugyanis 2019-re 33 állam és a Columbia Kerület legalizálta a marihuánát. Miközben a legalizált marihuana forgalmazása évente 40-50 Mrd USD adóbevételt generál, a feketepiac továbbra is virágzik (Kaliforniában meghaladja a legális forgal-

mazást), addig csak Colorado államban a marihuána hatása alatt álló vezetők által előidézett balesetben elhunytak száma a 2019 évi 56-ról 2022-re átlépte a 100 főt (101), ez 55%-os emelkedés,⁶ nem beszélve a sürgősségi ellátások számának növekedéséről és a szorongásos rohamok, pszichózis, és egyéb mentális egészségügyi problémák fokozódásáról. A növényi alapú drogokról (heroin és a kokain) a *szintetikus, kémiai alapú drogokra*, elsődlegesen fentanilra és a metamfetaminra *való áttérés* az Egyesült Államok történetének legveszélyesebb és leghalálosabb drogválságához vezetett, állapítja meg Anne Milgram, a Drug Enforcement Agency (DEA) vezetője éves összefoglaló tanulmányában.⁷ 1999 és 2020 között körülbelül 564 000 ember halt meg opioid szerekkel kapcsolatos túladagolásban, addig 2021 óta a túladagolós halálesetek száma meghaladta a 100 000-et, és ezeknek a haláleseteknek a 67 százaléka fentanilhoz kötődik.⁸

*

A Szervezők reményei szerint a Konferencia segített felhívni a figyelmet napjaink egyik jelentős problémájára és jó példákkal, gyakorlatokkal irányt mutatni ennek hatékony kezelésére.

Hermann Gábor
rendészeti vezető, Pátyi Polgármesteri Hivatal

Bacsárdi József
jegyző, Budakalász Önkormányzati Hivatal

Budavári Árpád
bűnügyi rendőrfőkapitány-helyettes,
Fejér-Vármegyei Rendőrfőkapitányság

Christián László
egyetemi tanár, NKE

Ferenczy Dániel
intézményvezető, Gyöngyösi Városrendészet

Veres Zoltán
mb. oktató, PPKE JÁK

⁶ <https://www.codot.gov/safety/impaired-driving/druggeddriving/data>

⁷ National Drug Threat Assessment 2024. <https://tinyurl.com/msnxc9cb>

⁸ USA Képviselőházi Bizottsági meghallgatás, 2023.03.01. <https://tinyurl.com/y2t9d7zd> A fentanil krízis kapcsán tartott Bizottsági meghallgatás címe árulkodó: A tétlenség már nem opció!

